

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

**Αθήνα, 14 Απριλίου 2020
Αριθμ. πρωτ. 20478**

**ΠΡΟΣ
τους δικαστικούς λειτουργούς και
υπαλλήλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

**Προκαταρκτική Εργασία για τον Καθορισμό
της Γενικότερης Στρατηγικής Ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου**

Έχοντας υπόψη το άρθρο 14 παρ. 1 του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας των Υπηρεσιών Διοίκησης και Ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου

1. Για τον καθορισμό της Γενικότερης Στρατηγικής Ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου κατά την τρέχουσα δεκαετία, με δεδομένα την συγκυρία, το περιβάλλον του Θεσμού και τις εν γένει προκλήσεις που εγείρονται, η απάντηση στα ακόλουθα ερωτήματα είναι κεφαλαιώδους σημασίας:

(α) *Θέλουμε* ένα Ελεγκτικό Συνέδριο για να πραγματοποιεί ελέγχους αντίστοιχους και εφάμιλλους με αυτούς που γίνονται από τις μεγάλες ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες, ή ένα Ελεγκτικό Συνέδριο που θα δίνει έμφαση στον δημόσιο χαρακτήρα των ελέγχων του αναδεικνύοντας ευρήματα που προσιδιάζουν σε ό,τι ο δημόσιος φορέας που ελέγχεται οφείλει λόγω των ιδιαίτερων αρχών που τον διέπουν, να σέβεται και προστατεύει; Αυτό σημαίνει ότι στους ελέγχους λογαριασμών που πραγματοποιούμε η προσοχή μας θα είναι στραμμένη στους λογαριασμούς δημόσιου χαρακτήρα (απολογισμός), ενώ στους λοιπούς (ισολογισμός κλπ), στην τήρηση από τον ελεγχόμενο αυτού που έχει νόημα στη δημόσια σφαίρα ενδιαφερόντων.

(β) *Θέλουμε* ελέγχους που θα προσανατολίζονται στην ανεύρεση μόνον αρνητικών ευρημάτων, που θα οικοδομούνται στην ιδέα παθογενειών, ή ελέγχους που θα εμβαθύνουν σε δημόσιες πολιτικές αναδεικνύοντας και τα θετικά σημεία τους; Αυτό σημαίνει ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο θα μπορεί να προγραμματίζει ελέγχους χωρίς αναγκαία αφετηρία τους ένα προκαταρκτικό αρνητικό εύρημα ή μια υποψία, αλλά ελέγχους ευρύτερης θεματικής, όπως λ.χ. αν οι θετικές υποχρεώσεις του Κράτους αναφορικά με τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα (υγεία, εργασία, πρόνοια κλπ.)

εκπληρώνονται ικανοποιητικά.

(γ) *Θέλουμε να διατηρήσουμε τη δομή του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως έχει με κάποιες βελτιώσεις, ή να εξισορροπήσουμε την εικόνα του Ελεγκτικού Συνεδρίου αναδεικνύοντας το ελεγκτικό του έργο τόσο όσο και το δικαστικό, με την αναγκαία αναδιοργάνωση του Θεσμού; Αυτό σημαίνει ότι εκτός από τα επτά δικαστικά Τμήματα, θα λειτουργήσουν, όχι ένα, αλλά τρία τουλάχιστον Τμήματα Ελέγχων, με αντίστοιχη βέβαια αύξηση του αριθμού των δικαστικών λειτουργών, ότι η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας θα αναδειχθεί σε ενδιάμεσο φορέα μεταξύ Επιτρόπων και Δικαστηρίου για την άσκηση της καταλογιστικής δικαιοδοσίας, ενισχυόμενη σε δικαστικό και υπαλληλικό προσωπικό, και ότι οι Επίτροποι του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα περιβληθούν και τυπικά με την ανεξαρτησία του δημόσιου λειτουργού, ώστε μαζί με αυτούς να αναβαθμισθεί ο έλεγχος και το κύρος όλων των υπαλλήλων.*

(δ) *Θέλουμε ένα Ελεγκτικό Συνέδριο οργανωμένο, όπως πλήθος ευρωπαϊκών, σε μια κεντρική υπηρεσία στην Πρωτεύουσα, με αποστολές ελεγκτών όπου θα γίνεται έλεγχος, ή μήπως θέλουμε να διατηρήσουμε ακέραιους και ενισχυμένους όλους τους βραχίονες του Θεσμού στο σύνολο της Επικράτειας, έτσι που να βρίσκεται σύμφωνα με την παράδοσή του εγγύς του ελεγχόμενου; Αυτό σημαίνει ότι τώρα που έπαψε να ασκείται ο προληπτικός έλεγχος, αυτός θα αντικατασταθεί από ένα άλλο είδος ελέγχου εξίσου αποτελεσματικό που θα δικαιολογεί ουσιαστικά, όχι προσχηματικά, τη διατήρηση των υπηρεσιών μας εκεί που βρίσκονται σήμερα.*

(ε) *Θέλουμε ένα προσυμβατικό έλεγχο που θα χρησιμοποιεί ως τεχνική ελέγχου κάτι αντίστοιχο με αυτό που στη διοικητική δικαιοσύνη είναι η τεχνική του ακυρωτικού ελέγχου, δηλαδή θα αφήνει ανέλεγκτες τις τεχνικές και τις ουσιαστικές κρίσεις της διοίκησης, ή θέλουμε ένα προσυμβατικό έλεγχο που θα εκπέμπει το μήνυμα ότι τίποτε δεν είναι ανέλεγκτο, και ιδίως ο καθορισμός της τιμής του αντικειμένου της προκήρυξης, ο φωτογραφικός ή ο αόριστος χαρακτήρας της διακήρυξης, η τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, η προσυεννόηση μεταξύ των υποψηφίων; Αν απαντήσουμε θετικά στο δεύτερο ερώτημα αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναπτύξουμε ειδικές τεχνικές ελέγχου και να προσφεύγουμε τακτικά σε επικουρία τεχνικών.*

(στ) *Θέλουμε ένα Ελεγκτικό Συνέδριο που θα επικοινωνεί με την ενεργό δημοσιονομική διοίκηση μέσω μόνον της κήρυξης του «ορθώς έχειν» των λογαριασμών, των καταλογιστικών πράξεων, των αρνητικών ή θετικών πορισμάτων ελέγχου στον προσυμβατικό ή έστω μέσω συστάσεων στους στοχευμένους ελέγχους, ή ένα θεσμό, θεματοφύλακα της δημοσιονομικής νομιμότητας, που μέσω της διαρκούς παρακολούθησης της πραγματικότητας, θα εμπνέει και κατευθύνει τη δημόσια δράση στην τήρηση των επιταγών της δημοσιονομικής βιωσιμότητας; Αυτό σημαίνει εξωστρέφεια του Θεσμού, με ανάληψη πρωτοβουλιών ώστε οι γενικές αρχές της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισης να γίνουν πράξη.*

(ζ) *Θέλουμε ένα θεσμό με τη δική του εθνική φυσιογνωμία, όπου οι προσεγγίσεις του και τα εργαλεία του ως ελεγκτικού οργάνου θα στηρίζονται στις βαθιές ανάγκες της κοινωνίας μας αλλά και με πλήρη ενσωμάτωση όλων των λυσιτελών τεχνικών ελέγχου*

που χρησιμοποιούνται διεθνώς, ή ένα Ελεγκτικό Συνέδριο που θα εκσυγχρονισθεί τόσο ώστε να αποκόψει τους δεσμούς του με το ιστορικό του παρελθόν και θα ενσωματωθεί στη διεθνή πρωτοπορία υιοθετώντας αποκλειστικά και μόνον ό,τι καλές πρακτικές γίνονται διεθνώς αποδεκτές; Αν απορρίψουμε τη δεύτερη λύση, πρέπει τα επιχειρήματά μας να συγκροτηθούν έτσι ώστε να είναι πειστικά και στο διεθνές ελεγκτικό περιβάλλον.

(η) *Θέλουμε* ένα θεσμό του οποίου η “υπερτέλεια” θα εξαντλείται στην προστασία του δημοσίου χρήματος και μόνον, χωρίς αισθητήριο για την προστασία άλλων αγαθών του κράτους δικαίου, ή ένα θεσμό του οποίου οι αισθήσεις θα είναι ενεργές και για τη διαπίστωση άλλων παθογενειών που θα ταυτίζονται με αυτές τις οποίες ένα κράτος δικαίου θέλει να αποφεύγει ή να θεραπεύει; Αυτό σημαίνει ότι όταν ελέγχουμε κοινωνικές δαπάνες δεν θα περιοριζόμαστε μην και υπήρξε υπεξαίρεση ή παρανομία αλλά και αν έπιασαν τόπο, αν ήταν όντως αποτελεσματικές και ανακούφισαν, ενώ αν ελέγχουμε δαπάνες φυλακών, όχι μόνο αν τα δικαιολογητικά τεκμηριώνουν τα έξοδα, αλλά και αν οι φυλακισμένοι ζουν σε περιβάλλον που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απάνθρωπο ή εξευτελιστικό.

2. Απάντηση στα ανωτέρω ερωτήματα μπορεί να δοθεί από κάθε δικαστικό λειτουργό ή υπάλληλο όχι όμως υπό τη μορφή ψηφοφορίας, ήτοι έκφρασης απλής προτίμησης υπέρ της μιας ή της άλλης λύσης, αλλά υπό τη μορφή διατύπωσης αιτιολογημένης γνώμης.

3. Δύο διευκρινίσεις είναι εδώ αναγκαίες: *Πρώτον*, όταν στις ερωτήσεις χρησιμοποιείται το ρήμα “*θέλουμε*” δεν έχει την έννοια του “*προτιμούμε*” ή “*θα μας άρεσε*” με καθαρά προσωπικά κριτήρια, αλλά έχει την έννοια αυτού που “*πρέπει να θέλουμε*” προκειμένου ο Θεσμός συλλογικά να εκπληρώσει στην παρούσα συγκυρία το χρέος του στην κοινωνία και τη Δημοκρατία εντός του ισχύοντος Συντάγματος. *Δεύτερον*, αν και είναι αντιληπτό από τον τρόπο που τίθενται οι ερωτήσεις ποια θα ήταν η απάντηση του θέτοντος αυτές, εν τούτοις με τις ερωτήσεις δίδεται να ανοίξει ένα forum οργανωμένης συζήτησης, ώστε τελικά, με την επιχειρηματολογία και την πειθώ, ο Θεσμός, με πλήρη σεβασμό στο Σύνταγμα και τους νόμους, να καθορίσει την στρατηγική του, και έτσι να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά του.

4. Η απάντηση μπορεί να δοθεί γραπτώς - ατομικώς ή συλλογικώς -, ή και προφορικά σε ειδικές συναντήσεις τις οποίες θα οργανώσει το Γραφείο Προέδρου. Οίκοθεν νοείται ότι όλα τα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που διαθέτει ο Θεσμός είναι στη διάθεση όσων επιθυμούν να οργανώσουν συζητήσεις ή συσκέψεις.

5. Τον γενικό συντονισμό θα αναλάβει Ομάδα Εργασίας υπό την Αντιπρόεδρο Σωτηρία Ντούνη, τη Σύμβουλο Βιργινία Σκεύη και τη Γενική Συντονίστρια Εριέττα Ζερβουδάκη. Η Αντιπρόεδρος θα ορίσει Εισηγητή ή Δόκιμο Εισηγητή του Δικαστηρίου για την επικουρία της, καθώς και την/τον γραμματέα της Ομάδας. Έργο της Ομάδας θα είναι κυρίως να συγκεντρώσει και κατηγοριοποιήσει την επιχειρηματολογία που θα αναπτυχθεί υπέρ και κατά κάθε λύσεως, ώστε να διευκολύνει την Ολομέλεια να λάβει την απόφασή της όταν το θέμα αχθεί ενώπιόν της από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου, ύστερα από ανάλυση των επιχειρημάτων.

6. Τονίζεται ότι με την παρούσα καλείσθε να εκφρασθείτε ατομικά ή συλλογικά, αλλά πάντως ελεύθερα, διαφυλάσσοντας σε κάθε περίπτωση την ατομικότητα και τη μοναδικότητα της γνώμης σας. Η φάση αυτή του καθορισμού της Γενικής Στρατηγικής του Θεσμού είναι προκαταρκτική, και έχει ως σκοπό να προδιαγράψουμε τους βασικούς μας στόχους. Σ' αυτή τη φάση σημασία έχει να σκεφτούμε συνολικά τον Θεσμό, φωτίζοντας τον ρόλο που καλείται να παίξει στην τρέχουσα συγκυρία, και να επιχειρηματολογήσουμε σε βάθος.

7. Η διαβούλευση θα ολοκληρωθεί στις 15 Ιουνίου του τρέχοντος έτους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ιωάννης Δ. Σαρμάς